

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

16 ЛЮТОГО 2023

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко

Редакційна колегія:

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олефіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

Завальнюк О. В.

*доктор філософських наук,
професор кафедри теорії і методики фізичного виховання
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ НЕПЕРЕРВНОЇ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

Світ сьогодні зіткнувся з феноменом соціальної турбулентності і саме це явище, так чи інакше, відображається на всіх сферах суспільного життя. Погоджуємось з твердженням О. Панченко, що «судячи з усієї сукупності глобальних екологічних, економічних, соціальних, політичних і культурних процесів, можна стверджувати, що настала «епоха турбулентності», що характеризується нестабільністю як світової системи взагалі, так і суспільно-політичної ситуації в окремо взятій країні» [2, с. 170]. В умовах нестабільності та хаосу соціокультурний вектор може суттєво змінюватися, ці зміни можуть негативно впливати на фізичний та психологічний стан особистості, тому саме зараз важливим є звернути увагу на особливості неперервної фізкультурної освіти студентської молоді.

Зрозумілим є той факт, що фізична культура і спорт є продуктом історичного розвитку суспільства і у цьому контексті фізична культура розглядається не тільки як культура тіла, але і як сукупність матеріальних і духовних цінностей. Особливість феномена фізичної культури у визначеному контексті полягає і в тому, що на відміну від інших культур, вона наділена можливістю генерувати практично всі основні види людської діяльності. У цьому сенсі вона володіє засобами універсальної і разом з тим унікальної освітньо-виховної системи, здатної забезпечити підготовку сучасних спеціалістів з різних галузей знань до трудової діяльності, забезпечити їх професійно-прикладною фізичною підготовкою і навіть у складних, нестабільних умовах соціально-турбулентного світу.

Фізична культура і спорт справляють позитивний виховний вплив на духовний світ особистості. У процесі занять фізичною культурою і спортом розвиваються не тільки її фізичні якості, але й формуються ідейно-політичні, моральні й естетичні норми й ідеали, світоглядні установки, активна життєва позиція. Фізкультурно-спортивна діяльність відкриває перед кожною людиною величезні можливості для самовияву і самоствердження, сприяє виникненню радості спілкування, співпереживання, співпричетності, радості перемоги і гордості за людину і її невичерпні можливості.

Неперервна фізкультурна освіта і фізична культура студентської молоді також безпосередньо пов'язані з необхідністю формування у молодій людини потреби у постійному самовдосконаленні, не тільки фізичному як культуру тіла, але і як сукупність матеріальних і духовних цінностей в епоху хаосу та турбулентності сучасного світу. Фізична культура студента – це не просто його фізкультурна діяльність, але і здійснення її на цілком конкретному рівні знань, ціннісних орієнтацій, відносин, відчуттів. Отже, в умовах вищої школи принципово важливою є робота по активізації кожного студента у відношенні свого фізичного розвитку, реальної участі в різноманітних формах фізкультурно-спортивної діяльності [1, с. 42].

У сучасних умовах соціально-турбулентного світу на ефективність фізичного виховання істотно впливає сукупність різних чинників. Саме соціально-педагогічні

чинники й умови виступають сполучною ланкою між соціальним середовищем і педагогічним процесом, який здійснюється у вищому навчальному закладі. Також відносяться зовнішні чинники, які впливають на розвиток фізичної культури як галузі, на спортивну науку, на рівень інтеграції науки і практики, рівень кваліфікації викладацьких кадрів тощо. До внутрішніх чинників, які впливають на ефективність фізкультурної освіти, слід віднести наявність орієнтації на цінності неперервної освіти та мотиви, що спонукають займатися самовихованням й самоосвітою. Співвідношення зовнішніх і внутрішніх чинників дозволяє говорити про певні тенденції розвитку системи неперервної фізкультурної освіти в нових соціально-економічних умовах розвитку суспільства.

Саме в умовах соціально-турбулентного світу важливим є зазначити особливі пріоритетні мотиви неперервної фізкультурної освіти студентської молоді. Пріоритетні мотиви студентів у фізкультурно-спортивній діяльності можна умовно об'єднати в наступні групи: задоволення студентів від самого процесу фізкультурної діяльності (емоційність, динамічність, різноманітність, новизна, спілкування тощо); отримання підвищених результатів в процесі занять вибраним видом фізичної культури (придбання знань, умінь, навичок, отримання розрядів тощо); нові перспективи в процесі фізкультурно-спортивної діяльності (фізична досконалість, спортивна майстерність, виховання характеру, волі, наполегливості, працьовитості тощо) [3].

Потреби в неперервній фізкультурній освітній спрямованості сприяють творчому, свідомому відношенню до завдань, засобів і методів фізичного вдосконалення. На жаль, цей важливий аспект фізичної культури, враховуючи умови соціально-турбулентного світу, ще недостатньо усвідомлюється студентською молоддю.

Використана література:

1. Галіздра А. А. Основні аспекти, що визначають відношення студентів до занять фізичною культурою. *Теорія і методика фізичного виховання*. 2004. Вип. № 4. С. 42-44.
2. Панченко О. А. Епоха турбулентності і суспільні метаморфози як фактори ризиків державного управління. *Ефективність державного управління* : зб. наук. праць. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2020. Вип. 2 (63). С. 170–182.
3. Тихонов В. К., Тихонова С. В. Фізична культура як компонент цілісного розвитку особистості студента [Електронний ресурс] Вінницький національний технічний університет. URL : <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2008/txt/Tihonov.php>.

УДК 37.01:355.01

Заліський А. А.

*кандидат філософських наук, професор,
ректор Чернігівського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського,
м. Чернігів, Україна*

ПОШУК ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ У НЕПЕРЕРВНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ В УМОВАХ ВІЙНИ І МИРУ

Виклики, що періодично супроводжують розвиток соціуму, неодмінно зумовлюють докорінні трансформації в системі базових цінностей, перегляд уявлень про те, що є